

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/202/2016
Identifikačné číslo spisu: 3114204423
Dátum vydania rozhodnutia: 10.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3114204423.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. R. X., bývajúceho v W., zastúpeného JUDr. Pavlom Čičmancom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Baylnárska č. 312/9, proti žalovanému Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Vysoká č. 9, IČO: 17321123, o určenie neplatnosti právnych úkonov, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12 C 38/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. marca 2016 sp. zn. 4 Co 801/2014, 4 Co 802/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín rozsudkom z 12. mája 2014 č.k. 12 C 38/2014-116 určil, že zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov na prefinancovanie bývania č. XXXXX uzavretá medzi Volksbank Slovensko, a.s. Bratislava a žalobcom 18. augusta 2008 je v časti VIII. Rozhodcovská doložka neplatná, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Žalobca podal proti zamietajúcemu výroku rozsudku odvolanie.

2. Okresný súd Trenčín uznesením zo 14. mája 2014 č.k. 12 C 38/2014-96 nariadil predbežné opatrenie, ktorým spoločnosti DRAŽOBNÍK, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova č. 6 uložil povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva žalovaného, najmä výkonu ohliadky vo výroku uznesenia označených nehnuteľností, a to do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12 C 38/2014. Spoločnosť DRAŽOBNÍK, s.r.o. podala proti uzneseniu odvolanie.

3. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 24. marca 2016 sp. zn. 4 Co 801/2014, 4 Co 802/2014 potvrdil: 1/ zamietajúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 O.s.p.); v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa ako i s jeho právnym posúdením veci, 2/ uznesenie súdu prvého stupňa. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu o zamietnutí žaloby vo zvyšku podal žalobca 21. júna 2016 dovolanie. Namietal v ňom vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že mu bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne. Taktiež považoval za nesprávne právne posúdenie veci súdmi.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu, ktorým dovolateľ prejavuje vôľu, aby bol uskutočnený dovolací prieskum.

7.1. Dovolanie podané do 30. júna 2016, v prípade ktorého podľa vtedy platnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania (napr. pre nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania uvedenej v § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.) ani pre odmietnutie dovolania (napr. z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p.) vyvolalo procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy bol daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 6.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery prijaté v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. v znení do 31. decembra 2014 [dovolanie podané 14. mája 2013 (ďalej len „O.s.p.“)].

9.1. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, dovolanie ale nesmeruje proti rozsudku so znakmi rozsudku, proti ktorému bolo dovolanie prípustné podľa § 238 O.s.p.

10. Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené vyvolalo ním sledovaný procesný účinok iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

10.1. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

10.2. Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

11. Dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/216; v predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, preto uplatnenie druhej vety tohto stanoviska neprichádza do úvahy. Treba tiež uviesť, že najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznemožňuje sa tým účastníkovi konania uskutočňovanie jemu patriacich procesných oprávnení; účastník vtedy nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má naďalej plne zachované právo namietať túto nesprávnosť v opravnom prostriedku, pokiaľ je prípustný (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015, resp. 1 ECdo 10/2014).

11.1. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

12. Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

13. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že žalobcom podané dovolanie (ktoré bolo podľa právneho poriadku účinného v čase jeho podania procesne neprípustné) nevyvolalo účink, ktorý by najvyššiemu súdu po 1. júli 2016 umožnil uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.